

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino
Lugduni, M. DC. LXXX.**

25. An Bulla SS. D.N. Urbani VIII. die 26. Ian. 1628. edita contra
Monetarios, extendatur ad commorantes in Regno Siciliae, Sardiniae, &
Corsicae? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. res. 88.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76413)

quidem non potest, ita nec puto relatis à se verbis Congregationis aliud intendere, quam quod verba ipsa sonant & probant: sonant quidem verba adhibendam esse fidem illis, quæ in prædicta authentica forma solito sigillo, & c. munita fuerint. Hoc tamen non negat Bossius: sed ait, ut prædictæ declarationes ad modum legis obligent in utroque foro, non sufficit, ut sint signatæ sigillo ipsius Congregationis, sed insuper requiritur, vel quod Papa de Breue, quo iubet illas seruari, vel quod Auditor Camere det Monitorium in earum executionem, seu sub censura mandet seruari. Itaque illa authentica forma faciet fidem talis declarationis, quod vera sit, & quod ita iudicauerit in illa occasione pro casu de quo erat questio, & ille sit sensus Congregatorum. Sed, ut ea sententia, tunc pro illa occasione prolata, sit quasi quædam lex Pontificia, & Pontificia auctoritate lata obliget per modum legis, debet habere conditiones easdem, seu æquivalentes aliis conditionibus, quæ requiri solent, & requiruntur in aliis legibus, ut habeant vim legis obligatorie. Cum ergo tales declarationes sæpe sint diuersæ, imò aduersæ, quia sæpe sunt diuersi declaratores congregati, & in utramque partem sint rationes probabiles, & possunt dissentire declaratores, & prudenter aliter atque aliter probabiliter declarare, (maximè aliqua circumstantia variata) etiam si constet, & fides habenda sit declarationi in authentica forma data, ita ut sit credendum talem declarationem emanasse, non tamen eò, ipso censenda erit lex, nisi ut talis intimetur, & promulgetur: atque hoc vult Bossius, nec puto negaturum Dianam. Neque enim satis est quod quis certo sciat, & credat talem legem esse conceptam à Principe (multò minus à consiliariis ipsius) donec vel Princeps ipse, vel alius legitime id potens facere, nomine Principis legem promulget, & mandet obseruari. Sufficiat ergo (ut vult Diana, & rectè probat ex relatis verbis decretis) ad faciendam fidem, quod ita senserint in tali casu, & questio Eminentissimi Domini congregati in ea Sacra Congregatione tale testimonium authenticum; sed ut prædictæ declarationes obligent per modum legis in utroque foro adhuc potest requiri, quod vult Bossius. Nihil ergo continent prædicta verba contra Bossij doctrinam. Hucvique Dicastillius.

4. Vnde ex his ego optarem, Summus Pontifex magis clarè præsentem difficultatem tam necessariam declararet, interim verò ut alibi adnotavi, puto in repugnantes Doctorum opiniones illam semper amplectendam esse, quæ magis fauet auctoritati Sacrarum Congregationum.

RESOL. XXV.

An Bulla Sanctissimi Domini Nostri Urbani VIII. die 28. Ianuarij 1628. edita contra Monetarios, extendatur ad commorantes in Regno Sicilia, Sardinia, & Corsica? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 88.

§ 1. Affirmatiuè respondendum videtur per ea, quæ contra me adducit Merolla tom. 1. disp. 1. c. 2. difficult. 1. n. 543. vbi ex multis probat, dictas inulas comprehendi sub nomine Italiae & esse verè partes Italiae, quod habetur in l. insula, ff. de iudic. & docet Bartol. in tract. de insula, §. nullius, n. 2. Cæpolla in tract. de seru. rust. præd. c. 26. de mari, num. 16. Marta de iurisd. part. 1. c. 26. n. 35. & Cumia de ritu Regni Sicilia, cap. 6. n. 38. hæc opinio est probabilis.

Quæ nunc inuenietur in tom. 7. tr. 1. ex his, quæ ego ipse docui in 2. part. tract. 17. ref. 30. & Ref. 275. §. me citato, loquens de supradicta Bulla Urbani VIII. contra monetarios, tenet hanc sententiam Laurentius de Peyrinis in privileg. Minim. tom. 3. c. 12. constit. 12.

aliàs 22. Urbani VIII. n. 8. vbi sic asserit. Nota quòd ista Constitutio non obligat extra Italiam, nec consequenter in insulis adiacentibus, ut sunt Sicilia, Sardinia, Corsica, quia nomine Italiae communiter ista insula non veniunt. Et ita in insula Sicilia practitari audio, maximè in Dicechi Catanensi anno 1632. Sic ille. Vide me ipsum vbi supra.

RESOL. XXVI.

An omnia viue vocis Oracula annullentur per constitutionem Gregorij XV. & Urbani VIII. die 20. Decembris 1631. Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 17.

§ 1. AD hunc casum ita respondet amicissimus Pater Lezzana in summ. qq. regul. c. 3. n. 21. Circa Constitutionem Sanctissimi Domini Nostri Urbani VIII. animaduertendū est per illam non videri cassari, & aboleri viue vocis Oracula, quibus Sanctitas sua, aut alij Summi Pontifices priuilegia Religionibus concessa, aut decreta Summorum Pontificum, aut etiam sacrorum Canonum & Concilij Tridentini, aut aliorum Conciliorum explicant, aut declarant in concernentibus ad Religiosos ipsos, dummodò prædicta viue vocis Oracula non contineant aliquam gratiam, priuilegium, aut indultum; solum enim reuocantur, & cassantur omnia & singula priuilegia, facultates, & gratia, quæcumque viue vocis Oraculo concessæ; ut in Bulla habetur. Deinde aduertendum, quòd quamuis per Constitutionem Gregorij XV. non reuocentur concessiones factæ per viue vocis oracula, quæ sunt sortita suum effectum ante prædictam constitutionem, ut in illa habetur, & declarauit Sacra Congregatio die 2. Aprilis 1625. per constitutionem tamen Sanctissimi Domini Nostri Urbani cum nihil tale dicatur, videntur reuocari saltem quatenus respiciunt effectum pro futuro tempore. Vnde si aliquis Religiosus habuit gratiam, verbi gratia, à Pontifice solo viue vocis Oraculo, quòd esset Magister, Præsentatus, aut quid simile à tempore Constitutionis Sanctissimi Domini Nostri, neutriquam potest vi tali concessione, licet contrarium etiam probabiliter dici possit, cum id non exprimat in Constitutionibus Sanctissimi Domini Nostri Urbani; si enim Sanctitas sua vellet in hoc coarctare Constitutionem Gregorij, debebat illud declarare, sicque video aliquos sentire. Ita Lezzana.

2. Sed plus addit Laurentius de Peyrinis in privileg. Minim. tom. 3. c. 12. constit. 18. aliàs 28. Urbani VIII. in scholiis, n. 1. putat enim quòd dicta constitutio non reuocat, neque intelligitur de viue vocis Oraculis concessis ante Pium V. Nam iste Pontifex illa omnia innouauit, & de nouo concessit cum clausula, quorum reuocare ac sic de verbo ad verbum, & c. quæ clausula operatur, ut confirmatio & innouatio sint ex certa scientia. Imò etiam intelligi putat de viue vocis Oraculis ante Gregorium XIII. quia iste etiam Pontifex ea omnia confirmauit ex certa scientia, quæ clausula vim habet nouæ concessionis. Cum itaque isti duo Pontifices per confirmationem, & innouationem ex certa scientia, quæ nouæ concessionis vim habet, priuilegia viue vocis Oraculis concessa confirmant in genere, & in specie per suas particulares constitutiones, iam illa desinunt esse concessa per viue vocis Oraculum, sed sunt concessa per nouas dictorum Pontificum constitutiones, quare sub ista reuocatione cadere non videntur. Neque etiam cadunt sub ista reuocatione viue vocis Oracula concedentia Indulgentias, quia hæ non nominantur, nec venire commodè possunt nomine priuilegiorum, aut gratiarum, sed sunt omnino diuersa. Neque etiam putat hanc reuocationem comprehendere viue vocis oracula communicantia aliquod priuilegium alicui Religioni aliàs concessū per Apostolicum